

January 2024 | PL

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

ARTYKU? WST?PNY

Nie bójmy si? zmian i stawmy czo?a wyzwaniom w 2024 r.

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Rok 2024 będzie czasem przemian nie tylko w Europie, ale i na całym świecie. Podczas gdy na naszym kontynencie szykujemy się do największego demokratycznego wydarzenia – czerwcowych wyborów do Parlamentu Europejskiego – w ponad 50 krajach na całym świecie, w tym w Stanach Zjednoczonych, odbędą się wybory krajowe lub prezydenckie. Konstelacje polityczne ulegną zmianie i wytyczone zostaną nowe ścieżki.

Dla Unii Europejskiej wybory do Parlamentu Europejskiego będą sprawdzianem zaufania obywateli. W ostatnich latach byliśmy świadkami bezprecedensowych wyzwań, a teraz europejscy obywatele będą mieli okazję powiedzieć, czy UE stanęła na wysokości zadania. Ponieważ walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest głównym priorytetem dla obywateli UE, mam wrażenie, że zbliżający się czas będzie trudny dla Unii. Inflacja, niepewność zatrudnienia i ogólnie brak stabilności gospodarczej to podatny grunt dla szerzenia się strachu oraz populistycznych i ekstremistycznych narracji.

Choć nie jest to łatwe, to Unia może powstrzymać te tendencje. Musimy docierać do wyborców, umożliwiając im zabieranie głosu, a także uwzględniać ich opinie. Mam więc przyjemność zapowiedzieć organizowany po raz pierwszy Europejski Tydzień Społeczeństwa Obywatelskiego (4–8 marca), podczas którego młodzi i starsi obywatele z całej Europy wezmą udział w dialogu i przygotują zalecenia dla przywódczyń i przywódców nowego składu Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego.

Unia będzie również zmuszona poradzić sobie z nowymi wyzwaniami. Niedawna historyczna decyzja Rady Europejskiej z grudnia o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Mołdawią przy jednoczesnym przyznaniu Gruzji statusu kraju kandydującego sygnalizuje kluczową fazę rozszerzenia. Odpowiedzialność spoczywa na krajach kandydujących, które muszą przeprowadzić niezbędne reformy, niemniej przywódczynie i przywódcy UE zobowiązali się do podjęcia reform wewnętrznych, których wyników można się spodziewać latem 2024 r. EKES dokłada starań w tej dziedzinie dzięki stopniowej integracji członkiń i członków kandydujących z krajów objętych procesem rozszerzenia, którzy wniosą wkład w opracowywanie opinii i wezmą udział w sesjach plenarnych. Po ogłoszeniu zaproszenia do składania kandydatur nadszedł czas wyłonienia nowych

członków, którzy rozpoczną działalność na sesji plenarnej EKES-u w przyszłym miesiącu.

Wszystkie te wydarzenia będą przebiegać pod czujnym okiem prezydencji belgijskiej, której zadaniem jest zakończenie dossier ustawodawczych przy jednoczesnym przygotowaniu się do wyborów do PE. Jeśli nie znają Państwo jeszcze priorytetów prezydencji belgijskiej, zapraszamy do śledzenia styczniowej sesji plenarnej.

Wraz z nadejściem 2024 roku pamiętajmy, że zmiany nie są przeszkodą, lecz szansą na rozwój. Są okazją do stworzenia nowych narracji oraz zbudowania silniejszej i ściślej zjednoczonej Europy.

Oliver Röpke

Przewodniczący EKES-u

DO ODNOTOWANIA

14–15 lutego 2024 r.

Sesja plenarna EKES-u

4–7 marca 2024 r.

Tydzień Społeczeństwa Obywatelskiego

W PUNKT

W części zatytułowanej *W punkt* **Sandra Parthie**, członkini EKES-u, przewodnicząca Sekcji Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji i sprawozdawczyni opinii, prezentuje propozycje Komitetu w sprawie nowej europejskiej strategii na rzecz rynku wewnętrznego, które mają zostać przyjęte na styczniowej sesji plenarnej.

SANDRA PARTHIE: POTRZEBUJEMY NOWEJ EUROPEJSKIEJ STRATEGII NA RZECZ RYNKU WEWN?TRZNEGO

Między powstaniem koncepcji jednolitego rynku europejskiego w latach 80. XX wieku a jego zaprojektowaniem i uruchomieniem na początku lat

90. na naszym kontynencie i poza nim zaszło wiele historycznych zmian. Od tego czasu sama UE wzrosła ponaddwukrotnie pod względem wielkości i liczby członków, zmagała się z kryzysami i konfliktami oraz wyzwaniami naturalnymi, gospodarczymi, społecznymi i technologicznymi.

Dramatycznie zmieniła się również sytuacja geopolityczna. W Azji pojawiło się nowe supermocarstwo, które pod wieloma względami stało się systemowym rywalem UE. Na przestrzeni lat zasady rynku wewnętrznego, tj. swobodny przepływ towarów, usług, kapitału i pracy, okazały się korzystne dla gospodarki UE. Rynkowi temu daleko jednak jeszcze do doskonałości.

Wdrażanie uzgodnionych przepisów bywa niespójne, mnożą się wymogi administracyjne, a zdolności nadzorcze są bardzo ograniczone. Ponadto obecnie rynek wewnętrzny zmaga się ze sprzecznymi celami: wnioski o dotacje składane przez przemysł, ale również inne podmioty na szczeblu krajowym, kłócą się z apelami o ograniczenie pomocy państwa i utrzymanie równych warunków działania we wszystkich państwach członkowskich; wymogi produkcji lokalnej w celu tworzenia wartości i utrzymania zatrudnienia w Europie są sprzeczne z potrzebą otwartych rynków i dostępu do nich, by utrzymać konkurencyjność kosztową w stosunku do światowych konkurentów i zapewnić konsumentom produkty przystępne cenowo; dostęp do surowców niezbędnych do produkcji różnych towarów, takich jak samochody, turbiny wiatrowe, panele słoneczne czy urządzenia kuchenne i narzędzia ogrodnicze, budzi pytania o warunki dostaw, w tym przestrzeganie norm środowiskowych i dotyczących warunków pracy, oraz o konkurencję w dostępie do tych surowców.

Otwarte rynki i granice UE, kluczowy aspekt wyjściowej koncepcji jednolitego rynku, nie wystarczają w świecie, w którym uzgodnione wielostronnie reguły handlu międzynarodowego nie są już przestrzegane. Istnieje ryzyko, że staną się one słabością UE, jeżeli nie powstaną pewne zabezpieczenia, takie jak ścisły nadzór jakości i bezpieczeństwa produktów wprowadzanych na rynek UE czy też monitorowanie inwestycji i powiązanych z nimi celów inwestorów. W świecie, który porzuca wielostronne systemy oparte na zasadach na rzecz ograniczania przez państwa dostępu do zasobów ze względu na interesy krajowe, gospodarka globalna polegająca na zintegrowanych międzynarodowych łańcuchach dostaw przestaje działać.

W związku z tym rynek wewnętrzny, który opierał się na tych zasadach, wymaga nowej strategii. Powinna ona koncentrować się na takich aspektach jak: europejska polityka przemysłowa, korzystne ramy dla przedsiębiorstw i MŚP, przedsiębiorstwa gospodarki społecznej, poparcie społeczne dla projektu europejskiego, właściwie zorganizowane i wydajne usługi świadczone w interesie ogólnym oraz działania na rzecz zachowania i rozwoju naszego modelu społecznego.

Zdaniem EKES-u kluczowe znaczenie dla pogłębienia rynku wewnętrznego ma ukończenie tworzenia unijnego rynku kapitałowego. Rynek kapitałowy należy ukierunkować na finansowanie produkcji, zakupów i przepływu towarów i usług, w szczególności poprzez wspieranie badań, rozwoju i innowacji w przedsiębiorstwach oraz usług świadczonych w interesie ogólnym, a także na stymulowanie przedsiębiorczości.

Ponadto priorytetowo trzeba traktować polityki tworzące ramy dla innowacyjności prywatnych przedsiębiorstw i sprzyjające innowacjom dzięki dostępowi do kapitału wysokiego ryzyka oraz współpracy między światami przemysłu i nauki. Egzekwowanie wspólnotowego dorobku prawnego musi być kolejnym priorytetem na drodze do wzmocnienia rynku wewnętrznego. Niestety wielu przepisów nie transponuje się na poziomie krajowym, wdraża się je w bardzo rozbieżny sposób lub stosuje w bardzo różnym zakresie. Stanowi to poważną i istotną przeszkodę dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

JEDNO PYTANIE DO...

W rubryce „Jedno pytanie do...” członek EKES-u **Stojan Czukanow** opowiada o swojej opinii, która ma zostać przyjęta na styczniowej sesji plenarnej.

EKES: Jest Pan sprawozdawcą opinii „Promowanie autonomicznej i zrównoważonej produkcji żywności: strategie na rzecz wspólnej polityki rolnej po 2027 r.” Jakie propozycje wysuwa Komitet w tej opinii, zwłaszcza co do zrównoważonej produkcji żywności w kontekście WPR po 2027 r.?

STOJAN CZUKANOW: JAKI KIERUNEK DLA WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ PO 2027 R.?

Jest Pan sprawozdawcą opinii „Promowanie autonomicznej i zrównoważonej produkcji żywności: strategie na rzecz wspólnej polityki rolnej po 2027 r.” Jakie propozycje wysuwa Komitet w opinii co do zrównoważonej produkcji żywności w kontekście WPR po 2027 r.?

Stojan Czukanow: Dzięki WPR Unia Europejska jest w stanie zapewniać stabilne dostawy żywności o wysokiej i coraz lepszej jakości dla coraz większej liczby ludności, a jednocześnie utrzymać model rolnictwa rodzinnego. Polityka zmieniała się w ciągu ostatnich 65 lat, ale nadal głośno krytykowane są trzy wymiary zrównoważoności w nowej wersji obowiązującej od 2021 r.

Wobec nowych wyzwań bardziej niż kiedykolwiek potrzebujemy stabilnych, długoterminowych ram politycznych ukierunkowanych na zrównoważoną produkcję żywności i otwartą autonomię strategiczną Unii Europejskiej. Powinno to iść w parze z ochroną różnych rodzajów rolnictwa w UE i z uwzględnieniem potrzeb społecznych i ekologicznych (zasada „publiczne pieniądze na dobra publiczne”) przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju obszarów wiejskich.

Polityka środowiskowa i klimatyczna nie powinny być postrzegane jako obciążenie utrudniające wyjście z obecnego kryzysu, ale raczej jako część długoterminowych rozwiązań i wytycznych dla przyszłego procesu decyzyjnego. W ramach ostatniej reformy wzmocniono zasadę, zgodnie z którą każdy hektar objęty wsparciem musi w zamian zapewniać społeczeństwu usługi ekosystemowe.

Jednolite finansowanie na hektar nie odzwierciedla jednak realiów ekologicznych ani nie stanowi wsparcia sprawiedliwego z perspektywy społecznej. Uważamy, że w kolejnej WPR należy pójść o krok dalej i zaostrzyć wymogi środowiskowe i społeczne, w odniesieniu do których należy przewidzieć odpowiednie wynagrodzenie

i ochronę przed nieuczciwą konkurencją.

W związku z tym płatności oparte na powierzchni należy zmienić w zachęty zamiast rekompensat za usługi korzystne dla środowiska i społeczeństwa i zapewnić odpowiedni okres przejściowy, który może wykraczać poza jedne wieloletnie ramy finansowe (WRF).

Małe rodzinne gospodarstwa rolne powinny mieć możliwość zadecydowania o tym, by zachować wsparcie dochodu oparte na płatnościach powierzchniowych i jednostkach przeliczeniowych pracy w gospodarstwie, przy czym należy pozostawić państwom członkowskim określenie kryteriów w planach strategicznych. Aby powstrzymać dalszy spadek liczby gospodarstw rolnych w UE spowodowany brakiem wymiany pokoleń, trzeba podjąć działania w zakresie: zwiększenia średnich zarobków z rolnictwa, dostępu do gruntów (poprzez dotacje na inwestycje, kredyty preferencyjne, przepisy krajowe dotyczące przekazywania gruntów), korzystnych warunków inwestycyjnych w ramach drugiego filaru (pozyskanie dodatkowych środków prywatnych), podnoszenia kwalifikacji (rolników, pracowników gospodarstw i doradców), wzmocnienia pozycji kobiet, dobrych warunków pracy, poprawy długoterminowych perspektyw dla rolników (emerytury i renty itp.), a także ogólnej atrakcyjności obszarów wiejskich.

WPR musi przyczyniać się do propagowania popytu konsumpcyjnego w UE na zdrowszy i bardziej zrównoważony sposób odżywiania się (produkty ekologiczne, sezonowe, lokalne), zmniejszać marnowanie żywności oraz regulować rynki żywności. Celem jest bowiem przeciwdziałanie finansjalizacji sektora spożywczego, która prowadzi do nasilonych spekulacji i generuje ogromne zyski, podczas gdy Europejczycy zmagają się z rosnącymi cenami żywności. Podwyżki cen energii i ryzyko zakłóceń w dostawach energii i nawozów stały się nową normą. Należy więc rozważyć włączenie do WPR elementów antycyklicznych i zapewnić programy wsparcia na inwestycje, które będą mieć na celu udoskonalenie produkcji i dystrybucji energii odnawialnej na poziomie gospodarstw i na poziomie lokalnym na obszarach wiejskich.

W opinii sugerujemy, by w odpowiedzi na skutki ekstremalnych warunków klimatycznych Komisja rozważyła wzmocnienie w instrumentach WPR po 2027 r. systemów ubezpieczeń w ramach partnerstw publiczno-prywatnych, które są dobrowolne w poszczególnych państwach członkowskich. W świetle wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2024 r. i przyszłego rozszerzenia UE EKES traktuje tę opinię jako okazję do przedstawienia pewnych przemyśleń, wytycznych czy propozycji zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego dotyczących przyszłego kształtu i kierunku WPR po 2027 r. z myślą o osiągnięciu autonomicznej i zrównoważonej produkcji żywności w ramach bardziej holistycznej i kompleksowej polityki żywnościowej. Celem jest wniesienie wkładu we wniosek Komisji w sprawie kolejnej WPR przez wskazanie potrzeb organizacji społeczeństwa obywatelskiego i oczekiwań społeczeństwa.

TRIBUTE TO JACQUES DELORS

Pami?ci Jacques'a Delorsa, by?ego przewodnicz?cego Komisji Europejskiej

27 grudnia ub.r. **zmarł Jacques Delors**. W latach 1985–1995 był przewodniczącym Komisji Europejskiej, a w latach 1981–1985 – ministrem finansów w rządzie François Mitterranda.

Sébastien Maillard, były dyrektor i obecny specjalny doradca w Instytucie Delorsa w Paryżu oraz były korespondent UE w Brukseli, składa mu wielki hołd.

Lorenzo Consoli, jeden z najbardziej znanych europejskich dziennikarzy, również podzielił się z czytelnikami „EKES info" swoimi wspomnieniami o Jacques'u Delorsie.

Ten włoski dziennikarz jest od 1991 r. europejskim korespondentem i ma ogromne doświadczenie w sprawach europejskich. Pracuje miedzy innymi dla włoskiej agencji prasowej Askanews. W latach 2006–2010 przewodniczył brukselskiemu Stowarzyszeniu Prasy Międzynarodowej (API). Był także profesorem wizytującym w IHECS (Instytut Wyższych Studiów Komunikacji Społecznej) w Brukseli w ramach programu „*Executive Master* w dziedzinie europejskiego dziennikarstwa i komunikacji". (ehp)

Jacques Delors, cz?owiek wspólnego dzia?ania

Jacques Delors odszedł po długim życiu wypełnionym konstruktywnym zaangażowaniem, z którego owoców wciąż korzystamy. Przyczynił się bezpośrednio do stworzenia głównych filarów integracji europejskiej, która jest naszą rzeczywistością: jednolitego rynku, strefy Schengen, Erasmusa, euro, Funduszu Spójności. Za dziełem integracji europejskiej stoi etyka działania.

Jacques Delors nadał zaangażowaniu publicznemu szlachetny rys. W działalności stowarzyszeniowej, związkowej, a następnie politycznej ten działacz – jak lubił się skromnie nazywać – czerpał zwłaszcza z personalizmu Emmanuela Mouniera. Był chrześcijaninem, lecz unikał ostentacyjnej żarliwości. W każdym człowieku widział wyjątkową istotę zaplątaną w sieć więzi społecznych i wiedział, że podejmowanie szeroko zakrojonych działań wymaga jej mobilizacji.

Był socjaldemokratą zaniepokojonym szerzeniem się indywidualizmu i stawiał na zaangażowanie społeczne, w myśl którego każdy dokłada swoją cegiełkę do wspólnego dobra. Jego nazwisko kojarzy się wciąż nieodłącznie z konsultacjami, współzarządzaniem, kolegialnością i innymi formami działań zbiorowych, które promował i o które się upominał. Dlatego też tak dużą wagę przywiązywał do Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, do którego utworzenia się przyczynił. Darzył szacunkiem organy pośredniczące i wierzył w szczery dialog społeczny prowadzony w duchu kompromisu.

Tę ideę wcielał w życie na szczeblu europejskim. I na tym poziomie poszerzył ją o dialog międzywyznaniowy. Jacques Delors nie był mężem opatrznościowym. Był samoukiem, lecz nie twierdził, że wszystko zawdzięcza samemu sobie. Uważał się za człowieka, który buduje swoją tożsamość z pomocą innych i wespół z innymi. I poprzez działanie. Myśl Jacques'a Delorsa wciąż ewoluuje i czerpie z wyników działania, które tworzą pozytywne sprzężenie zwrotne. Był człowiekiem o silnych zasadach i przekonaniach zakorzenionych w żarliwej wierze, lecz nie był zaślepiony ideologią. Czyniąc krok naprzód, opierał się na trzeźwym oglądzie rzeczywistości, rozumieniu sytuacji i poszanowaniu tradycji krajowych.

Jego zdaniem rzeczywistość była ważniejsza od idei, do której potrafił utorować drogę, gdy wymagały tego okoliczności. Potrafił w ten sposób wskrzesić pomysł wspólnej waluty, popierając od samego początku zjednoczenie Niemiec, które stało się nieuniknione po upadku muru berlińskiego. Współczesny świat i następujące na nim zawirowania nie przypominają już z pewnością Europy jego czasów. W obliczu groźnych potęg konieczne jest dostosowanie i uzupełnienie takich jego dokonań jak rynek wewnętrzny. Stanowią one jednak podstawę, na której można oprzeć dzisiejsze działania. Europejscy przywódcy powinni powrócić do jego pluralistycznego podejścia i przenikliwego oglądu rzeczywistości, opartego na silnych zasadach i na otwartości na kompromis, który umożliwia wspólne postępy.

Sébastien Maillard, specjalny doradca i były dyrektor (w latach 2017–2023) Instytutu Jacques'a Delorsa

---

Lorenzo Consoli: Wielko?? i pora?ki Jacques'a Delorsa

Jacques Delors zmarł 27 grudnia 2023 r. Zostanie zapamiętany jako największy, najskuteczniejszy, najbardziej wizjonerski i dalekowzroczny przewodniczący Komisji Europejskiej oraz ojciec założyciel zjednoczonej Europy, podobnie jak znacznie wcześniej przed nim – Jean Monnet i Robert Schuman.

Przed jego kadencją przewodniczący Komisji był jedynie europejskim biurokratą. To on nadał tej funkcji status równy głowie państwa lub rządu – status później powszechnie uznany. Podczas dziesięcioletniej kadencji – w latach 1985–1995 – z dużą stanowczością i determinacją osiągał postępy w integracji europejskiej, również dzięki poparciu kanclerza Niemiec Helmuta Kohla i prezydenta Francji François Mitterranda. Zaraz po objęciu stanowiska wznowił ten proces w celu przekształcenia do 1992 r. wspólnego rynku, opartego na unii celnej, w prawdziwy rynek wewnętrzny. Gdy jednolity rynek dopiero powstawał, zapoczątkował swój kolejny wielki projekt, dotyczący unii walutowej, dążąc równocześnie do rozszerzenia kompetencji wspólnotowych poprzez utworzenie Unii Europejskiej na mocy traktatu z Maastricht.

Ponadto jako pierwszy zajął się kwestią deficytu demokratycznego Wspólnoty, proponując przydzielenie Parlamentowi Europejskiemu większych uprawnień i realizując ten cel. Najpierw udało się to osiągnąć w ramach procedury współpracy (przewidzianej w akcie jednolitym), a następnie (począwszy od reformy z Maastricht) w ramach procedury współdecyzji, która wreszcie nadała zgromadzeniu w Strasburgu prawdziwą rolę współprawodawcy w kwestiach podlegających decyzjom podejmowanym większością kwalifikowaną w Radzie.

Dążenie do celu strategicznego polegającego na stworzeniu jednolitego rynku zaczęło się od dwóch dokumentów: od sprawozdania w sprawie kosztu braku działań na poziomie europejskim – w którym

pokazano gospodarcze zalety usunięcia wciąż istniejących wewnętrznych barier regulacyjnych – oraz od pierwszej białej księgi, w której wskazano wszystkie (około dwustu) środki ustawodawcze niezbędne do wyeliminowania tych barier.

Jacques Delors twierdził od samego początku, że umocnienie mechanizmów decyzyjnych i instytucji europejskich jest konieczne do dokończenia projektu. Za pomocą Jednolitego aktu europejskiego zaproponował zatem pierwszą gruntowną reformę traktatów rzymskich z 1957 r., na mocy których utworzono Wspólnoty Europejskie (wspólny rynek i Euratom), i przekonał państwa członkowskie do jej zatwierdzenia w 1987 r.

Jacques Delors odegrał następnie pierwszoplanową rolę w przekształceniu wspólnotowych ram finansowych, które polegało na znacznym podwyższeniu środków budżetowych – do 1,20% ogólnego PKB państw członkowskich w pakiecie Delorsa I (1988–1992) oraz do 1,27% w pakiecie Delorsa II (1993–1999), a także na dużym zwiększeniu funduszy na spójność gospodarczą i społeczną (polityka regionalna i strukturalna), postrzeganą jako niezbędna rekompensata za ujednolicenie rynku wewnętrznego. Jeszcze istotniejsza była zmiana systemowa ram budżetu wspólnotowego, które z rocznych stały się średnioterminowymi (siedmioletnimi) właśnie począwszy od dwóch pakietów Delorsa.

Dzięki temu udało się zapobiec powtarzającym się co roku, żmudnym negocjacjom finansowym państw członkowskich, co spowalniało działalność instytucji europejskich na całe miesiące. Kolejną zasadniczą kwestią było to, że za sprawą Jacques’a Delorsa do polityki europejskiej przebiła się troska o wymiar społeczny. To on między innymi zainicjował dialog społeczny między przedsiębiorstwami, związkami zawodowymi i instytucjami europejskimi. Nie udało mu się jednak dokończyć prac nad programem społecznym, który przewidywał ujednolicenie instrumentów ochrony pracowników w razie kryzysu oraz przeciwdziałanie dążeniom do przenoszenia działalności produkcyjnej.

Jego najcięższą porażką była jednak druga biała księga, dotycząca wzrostu, zatrudnienia i konkurencyjności, którą – jako ostatni wielki projekt jego kadencji – przedstawiono z dużym rozmachem w 1993 r. Była to propozycja ożywienia i pobudzenia gospodarki, na którą w ciągu 20 lat miano przeznaczyć 20 mld EUR. Opierała się między innymi na emisji wspólnego długu (8 mld EUR rocznie), na wkładach z budżetu wspólnotowego oraz na pożyczkach z Europejskiego Banku Inwestycyjnego i miała wesprzeć budowę infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej oraz szereg innych inicjatyw gospodarczych i społecznych. Był to zasadniczo zwiastun NextGenerationEU, który powstał ponad 20 lat później w reakcji na kryzys pandemiczny.

Rada Europejska odniosła się na początku przychylnie do tego planu, lecz później ministrowie finansów państw UE ocenili go niepochlebnie i zarzucili. Pod koniec dekady Jacques’a Delorsa jego świetność zgasła i nastąpił pewnego rodzaju regres, gdy oskarżono go o przerost ambicji, iście jakobińską skłonność do centralizacji oraz nadmierną regulację. Niemniej później zrealizowano niektóre z jego pomysłów, takie jak stworzenie sieci transeuropejskich lub instrumentu SURE, którego celem było wsparcie systemów przestoju w pracy podczas kryzysu związanego z COVID-19.

WIADOMO?CI EKES-U

Jubileusz EKES-u: UE potrzebuje jeszcze silniejszego dialogu spo?ecznego

Historia EKES-u jest pasmem sukcesów, ale Unia Europejska musi dołożyć jeszcze większych starań, aby utrzymać swoją umowę społeczną oraz zasady solidarności, sprawiedliwej gospodarki i inkluzywności. Jest to klucz do zachowania jej europejskich wartości.

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) został ustanowiony na mocy traktatu rzymskiego (podpisanego w marcu 1957 r.), a jego pierwsza sesja plenarna odbyła się w maju 1958 r. Doświadczenia zdobyte w trakcie jego pracy oraz wnioski, które wyciągnął na przyszłość, były głównym tematem debaty poświęconej **obchodom 65. rocznicy Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: „Wzmocnienie pozycji społeczeństwa obywatelskiego, rozwój demokracji”,** która odbyła się w Brukseli 13 grudnia 2023 r. *W ciągu 65 lat swojego istnienia Komitet stworzył prawdziwą platformę, za pośrednictwem której społeczeństwo obywatelskie może swobodnie wyrażać swoje poglądy, a tym samym dążyć do poprawy prawodawstwa UE. W zmieniającym się kontekście geopolitycznym głos silnego i niezależnego społeczeństwa obywatelskiego ma większe znaczenie niż kiedykolwiek wcześniej. To społeczeństwo obywatelskie, pełniąc rolę kontrolną, dba o to, by nikt nie zniweczył systemu kontroli i równowagi, praworządności lub podstawowych praw i wartości, tj. by nikt nie „odłączył demokracji*" – powiedział przewodniczący EKES-u **Oliver Röpke**.

Członkinie i członkowie EKES-u, reprezentują zróżnicowany szereg organizacji społeczeństwa obywatelskiego w całej Europie, w tym przedsiębiorstwa, związki zawodowe i inne grupy interesów. Jest to organ doradczy UE, który wydaje opinie dla Komisji Europejskiej, Rady UE i Parlamentu Europejskiego, odgrywając rolę pomostu między instytucjami decyzyjnymi Unii a jej obywatelami. *„EKES ukończył 65 lat i można by pomyśleć, że nadszedł czas na przejście na emeryturę. Ale jest zupełnie odwrotnie! EKES jest dziś bardziej niezbędny niż kiedykolwiek, w czasach, gdy tak wielu Europejczyków boryka się z trudnościami. Musimy odrzucić próby ignorowania roli zorganizowanego dialogu społecznego. Inne instytucje UE powinny w coraz większym stopniu wsłuchiwać się w to, co mamy do powiedzenia* – podkreślił **George Dassis,**, były przewodniczący EKES-u i przewodniczący Stowarzyszenia Byłych Członków EKES-u.

Jak wspomniano podczas obchodów, EKES odegrał w ostatnich latach kluczową rolę w debacie na temat Europejskiego filaru praw socjalnych. Była to również integralna część Konferencji w sprawie przyszłości Europy, której końcowe zalecenia wyraźnie uznają EKES jako instrument zwiększania uczestnictwa i przejrzystości w demokracji w UE. Ostatnie przykłady pionierskiej roli EKES-u to m.in. pierwszy apel o prawdziwą Europejską Unię Zdrowotną i wiodąca pozycja w proponowaniu „prawa do naprawy”. **Stefano Mallia**, przewodniczący Grupy Pracodawców, podkreślił istotny wpływ prac EKES-u, zwracając uwagę na ulepszenia wprowadzone do prawodawstwa od 1958 r.: *W ostatnich miesiącach osiągnęliśmy kilka kluczowych celów, w tym sprawdzian konkurencyjności i unijny niebieski ład*. *Będziemy nadal pracować nad tym, aby przedstawiać poglądy grup, które reprezentujemy*.

Transformacja energetyczna, działania na rzecz przeciwdziałania kryzysowi klimatycznemu i reakcja na zagrożenie geopolityczne ze strony Rosji to tylko niektóre z wyzwań, które sprawiają, że rola EKES-u jest tym bardziej niezbędna, aby pomóc w budowaniu konsensusu dla wspólnego dobra, propagowaniu wartości integracji europejskiej i wspieraniu demokracji uczestniczącej oraz organizacji społeczeństwa

obywatelskiego. *Od 65 lat EKES jest platformą umożliwiającą przedstawicielom związków zawodowych angażowanie się w konstruktywne dyskusje z pracodawcami, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi instytucjami Unii Europejskiej. Sukces EKES-u zależy od współpracy. Dzięki temu, że EKES skupia przedstawicieli wielu różnych grup społecznych, jesteśmy w stanie formułować opinie z wielu różnych perspektyw. Ta inkluzywność jest gwarancją, że nasza praca pozostaje zgodna z zasadami demokracji* – powiedziała **Lucie Studničná**, przewodnicząca Grupy Pracowników

Séamus Boland, przewodniczący Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego, wezwał do pełnej mobilizacji EKES-u w okresie poprzedzającym wybory europejskie. *„UE musi zapewnić wspólne rozwiązywanie problemów w odpowiedzi na wspólne europejskie wyzwania. Osiągnięcie tego celu będzie w dużej mierze zależało od wyników wyborów do Parlamentu Europejskiego. EKES i jego członkowie mają mandat i ponoszą odpowiedzialność za docieranie do obywateli za pośrednictwem sieci organizacji społeczeństwa obywatelskiego w celu przeciwdziałania dezinformacji, obawom i brakowi zaufania. Musimy również ponowić nasz apel o podjęcie rzeczywistych działań w celu wdrożenia dialogu ze społeczeństwem obywatelskim na szczeblu UE we wszystkich obszarach polityki*.

Więcej informacji na temat historii EKES-u (ab)

Isabelle Le Galo Flores now? sekretarz generaln? Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Spo? ecznego

Prezydium Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES) postanowiło 12 grudnia 2023 r. mianować **Isabelle Le Galo Flores** na nową sekretarz generalną EKES-u.

Isabelle Le Galo Flores posiada tytuł magistra w dziedzinie inżynierii matematycznej, a także komunikacji, nauk o mediach i stosunków międzynarodowych. W trakcie kariery zawodowej piastowała różne stanowiska kierownicze. Ostatnio była zastępczynią dyrektora generalnego na Hiszpanię w Fundacji im. Daniela i Niny Carasso, w której zajmowała się między innymi zrównoważonymi systemami żywnościowymi i kształtowaniem postawy obywatelskiej poprzez sztukę.

Sekretarz generalny EKES-u sprawuje funkcję wykonawczą, służąc pomocą i radą dla organów statutowych Komitetu i zarządzając około 700 pracownikami. **Isabelle Le Galo Flores** objęła stanowisko 16 stycznia na okres pięciu lat, po Gianluce Brunettim, który zakończył urzędowanie 31 grudnia 2023 r. (ehp)

EKES wzywa do zdwojenia wysi?ków politycznych, by po?o?y? kres bezdomno?ci

W UE niemal 900 tys. osób doświadcza bezdomności lub śpi każdej nocy w noclegowni. Liczba bezdomnych wzrosła ponaddwukrotnie w ciągu ostatnich 15 lat. EKES wzywa zatem państwa członkowskie i UE do działania.

EKES apeluje o kompleksową strategię UE dotyczącą bezdomności i o skuteczne krajowe polityki w tym zakresie, które należy pilnie wdrożyć, by do 2030 r. radykalnie ograniczyć to zjawisko będące jedną z najskrajniejszych form wykluczenia społecznego.

Wzywamy do opracowania strategii UE dotyczącej bezdomności z udziałem europejskiej platformy na rzecz przeciwdziałania bezdomności (EPOCH). Strategia ta musi pozwolić na uwzględnienie krajowych polityk w zakresie bezdomności w europejskim semestrze – powiedziała **Maria del Carmen Barrera Chamorro,** sprawozdawczyni opinii EKES-u „Unijne ramy dotyczące krajowych strategii przeciwdziałania bezdomności”.

Strategię musi wspierać zalecenie Rady. Komitet apeluje zatem do belgijskiej prezydencji Rady UE o rozpoczęcie nad nim prac. Zwraca się też do Komisji, by pilnie przygotowała propozycję dotyczącą nowego wieloletniego programu prac, który byłby kontynuowany przez całą kolejną kadencję Komisji.

EKES pragnie, by walka z bezdomnością pozostała jednym z priorytetów polityki społecznej UE w okresie poprzedzającym wybory europejskie i w kolejnych latach. Potrzebujemy strategicznej zmiany – przejścia od zarządzania bezdomnością do jej całkowitego przezwyciężenia do 2030 r. – stwierdził współsprawozdawca opinii **Ákos Topolánszky**.

EKES sugeruje aktywne propagowanie zasady „najpierw mieszkanie”, by przeciwdziałać trwałej bezdomności. Zgodnie z tą zasadą mieszkanie nie tylko gwarantuje schronienie, ale jest też narzędziem ponownej integracji. Chodzi o zapewnienie długoterminowych rozwiązań kwestii mieszkaniowych niezależnie od spełnienia warunków takich jak wykazanie rozwoju osobistego czy przyjęcie wsparcia.

Podejście oparte na mieszkalnictwie zostało już przyjęte w deklaracji lizbońskiej, podpisanej przez wszystkie 27 państw członkowskich UE, instytucje europejskie i wiele europejskich organizacji pozarządowych w 2021 r. Deklaracja ta jest polityczną podstawą europejskiej platformy zwalczania bezdomności. Jej sygnatariusze zobowiązali się do współpracy w kwestii bezdomności na poziomie UE oraz do działania na rzecz położenia kresu bezdomności do 2030 r. Jednakże EKES zauważa w opinii, że pomimo wysiłków politycznych – zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym nie robi się wystarczająco dużo, by zaradzić bezdomności.

Na przestrzeni ostatnich 20 lat tylko Finlandii udało się w znacznym stopniu ograniczyć to zjawisko. (II)

Wicepremierka Hiszpanii Nadia Calviño twierdzi, ?e Europa musi nadal odgrywa? wiod?c? rol?

Gospodarka i finanse, cyfryzacja, konkurencyjność i przedsiębiorstwa oraz handel – to cztery obszary, w których hiszpańska prezydencja Rady Unii Europejskiej poczyniła postępy w okresie od lipca do grudnia 2023 r.

Podczas grudniowej sesji plenarnej wicepremierka i ministra gospodarki i cyfryzacji w rządzie Hiszpanii **Nadia Calviño** zsumowała konkluzje rotacyjnej prezydencji Rady UE, które nawiązywały do szeregu zagadnień, m.in. pogłębienia unii gospodarczej i walutowej, płatności natychmiastowych w sektorze bankowości, reformy rynku energii elektrycznej oraz podpisania daleko idącej umowy handlowej z Chile.

Nadia Calviño, która 1 stycznia 2024 r. ma objąć stanowisko prezeski Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), wskazała również tematy, którymi Unia Europejska będzie się musiała wkrótce zająć, zwłaszcza w świetle zbliżających się wyborów do Parlamentu Europejskiego. *Świat stoi przed ogromnymi przemianami, a krajobraz powstały w wyniku drugiej wojny światowej ulega przeobrażeniu* – powiedziała. *Unia musi nadal przewodzić ważkim debatom w wymiarze globalnym, stawiać czoła istotnym wyzwaniom oraz chronić wartości europejskie w nowej rzeczywistości.*

W nawiązaniu do kończącego się wyjątkowo napiętego semestru dodała: *Współpraca z innymi instytucjami europejskimi, a przede wszystkim z EKES-em, miała pierwszorzędne znaczenie dla powodzenia semestru. Moja obecność tu świadczy o aktywnej postawie rządu hiszpańskiego wobec partnerów społecznych, dialogu społecznego i społeczeństwa obywatelskiego. Staramy się uważnie słuchać społeczeństwa obywatelskiego i włączać jego opinie w nasze prace*. (mp)

Europejska karta osoby z niepe?nosprawno?ci?: krok bli?ej do pe?nej swobody przemieszczania si? w Unii dla osób z niepe?nosprawno?ciami

EKES wzywa do rozszerzenia zakresu wniosku Komisji dotyczącego europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, tak aby obejmowała ona dłuższe pobyty w celu podjęcia pracy lub nauki. W ten sposób osobom z niepełnosprawnościami zapewni się swobodę przemieszczania się w UE.

EKES z entuzjazmem przyjął wniosek Komisji dotyczący europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością oraz europejskiej karty parkingowej jako pierwszy krok w kierunku umożliwienia osobom z niepełnosprawnościami swobodnego przemieszczania się w UE.

Wniosek dotyczący obu kart może ułatwić życie ponad 80 mln Europejek i Europejczyków z niepełnosprawnościami, powiedział **Ioannis Vardakastanis**, sprawozdawca generalny opinii EKES-u nt.

Europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej, przedstawionej na sesji plenarnej EKES-u 14 grudnia. *Jest to bardzo duży postęp w usuwaniu poważnych przeszkód i zapewnieniu osobom z niepełnosprawnościami, zarówno Europejczykom, jak i obywatelom państw trzecich legalnie przebywającym w państwie członkowskim, podstawowej zasady, na której opiera się Unia: swobody przemieszczania się. Na tym w przyszłości będą się opierały wszelkie dalsze środki.*

Niemniej EKES alarmuje, że we wniosku nie usunięto niektórych największych barier dla swobody przemieszczania się, a mianowicie braku możliwości przeniesienia ulg wynikających z niepełnosprawności przy przeprowadzce do innego państwa członkowskiego, np. by podjąć studia lub pracę. W opinii z inicjatywy własnej EKES wzywa do rozszerzenia zakresu wniosku, tak aby osoba z niepełnosprawnością, która się przeniosła do innego kraju, mogła tymczasowo korzystać z kart i dalej otrzymywać świadczenia w ramach polityki społecznej lub krajowych systemów zabezpieczenia społecznego.

Obecnie niestety nie ma takiej możliwości. Jeśli osoba w z niepełnosprawnością dziś przenosi się do innego państwa członkowskiego, traci prawo do zasiłków z tytułu swej niepełnosprawności do momentu, aż jej status zostanie na nowo rozpatrzony w nowym państwie członkowskim.

Przy czym procedura ponownego przyznania tego statusu może trwać ponad rok i w tym czasie niepełnosprawność danej osoby nie jest w żaden sposób uznawana i tej osobie nie przysługuje żadne wsparcie. *Apelujemy o rozszerzenie zakresu wniosku, aby zagwarantować, że w tym okresie przejściowym osoby z niepełnosprawnościami nie znajdą się w sytuacji próżni prawnej i braku ciągłości praw. To już na starcie umożliwi im godne życie w nowym kraju* – powiedział **Vardakastanis**. (ll)

COP28: Spo?ecze?stwo obywatelskie b?dzie d??y? do wzmo?enia dzia?a? na rzecz ochrony klimatu

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego wyrażają rozczarowanie wynikami COP28, ale postrzegają je jako punkt wyjścia do zintensyfikowania działań europejskich na arenie międzynarodowej. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) jest nadal zaangażowany w przeciwdziałanie kryzysowi klimatycznemu, podkreślając potrzebę ambitniejszego podejścia i włączenia młodzieży.

COP28 oznacza historyczną zmianę, ponieważ po raz pierwszy, po trzydziestu latach, państwa zobowiązały się odejść od paliw kopalnych w systemach energetycznych. Przewodniczący EKES-u **Oliver Röpke** przyznaje, że jest to postęp, ale podkreśla, że konieczne jest pełne odejście od paliw kopalnych. Zwraca też uwagę na znaczenie zaangażowania w te wysiłki młodzieży.

Negocjatorzy ze strony Unii Europejskiej mówią o sukcesie ze względu na podtrzymanie celu porozumienia paryskiego polegającego na ograniczeniu wzrostu temperatury w skali globalnej. COP28 koncentruje się na sektorze energetycznym: wyznaczono cel ograniczenia emisji o 43% do 2030 r. i osiągnięcia zerowych emisji netto do 2050 r. Jednak porozumienie jest przedmiotem krytyki ze względu na takie braki, jak niepewność co do osiągnięcia celu 1,5°C, wpływ państw naftowych i słabe wsparcie finansowe dla transformacji.

Sandrine Dixson-Declève, współprzewodnicząca Klubu Rzymskiego, ostrzega przed wzrostem nierówności majątkowych i napięciami społecznymi wynikającymi z nieodpowiedniego podziału obciążeń. Młodzieżowa delegatka z ramienia EKES-u **Diandra Ni Bhuachalla**stwierdza, że jest przygnębiona wynikiem COP28, podkreślając doświadczenia indywidualnych osób walczących z lobbingiem branży paliw kopalnych.

Pomimo obaw członkowie EKES-u uznają pozytywne aspekty porozumienia z Dubaju i zobowiązują się do zaradzenia jego brakom. O to samo apelują też do innych instytucji UE. Nadrzędnym przesłaniem debaty EKES-u jest zdecydowane zobowiązanie: „Nie zrezygnujemy" z pilnego rozwiązania kryzysu klimatycznego poprzez dalsze działania UE i ONZ. (ks)

W swojej polityce dzia?a? zewn?trznych Unia musi przyzna? pierwsze?stwo dyplomacji klimatycznej

Unia Europejska powinna propagować dyplomację klimatyczną jako sztandarową politykę w swoich działaniach zewnętrznych – zaznaczył Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny w opinii, którą przyjął na grudniowej sesji plenarnej. Potrzeba solidnego i wiarygodnego planu strategicznego, aby dostosować dyplomację klimatyczną Unii do dzisiejszego krajobrazu geopolitycznego i celów zrównoważonego rozwoju ONZ.

EKES uważa, że aby przezwyciężyć obecne problemy, trzeba podnieść dyplomację klimatyczną do rangi sztandarowego działania w stosunkach zewnętrznych UE.

Przewodniczący Grupy Pracodawców EKES-u i sprawozdawca opinii **Stefano Mallia** podkreślił: *Nie ma chwili do stracenia, jeśli chcemy uniknąć nieodwracalnych szkód. Dyplomacja klimatyczna to dyplomacja prewencyjna. Dlatego istnieje pilna potrzeba, by usprawnić tę dyplomację i uczynić z niej sztandarowy element polityki zagranicznej i spraw zewnętrznych*.

EKES zachęca Unię, aby przyjęła kompleksową strategię dyplomacji klimatycznej wraz z krótko- i długoterminowymi priorytetami. W ramach tej strategii włączono by działania w dziedzinie klimatu do wszystkich obszarów działań zewnętrznych, takich jak np. bezpieczeństwo i obrona, handel, inwestycje, transport, migracja, współpraca rozwojowa, pomoc finansowa i wsparcie techniczne, kultura i zdrowie.

Jeśli UE skutecznie wdroży Europejski Zielony Ład na swoim terytorium, zyska wiarygodność, by wpływać na innych i inspirować ich do analogicznego postawienia na zrównoważony rozwój. Dlatego EKES nawołuje państwa członkowskie i instytucje, aby zadbały o lepszą koordynację między podmiotami UE – koordynację, która pozwoliłaby uzgodnić politykę tych podmiotów z celami w zakresie klimatu i przyśpieszyć krajowe działania mające urzeczywistnić Zielony Ład.

Jak to ujął sprawozdawca **Stefano Mallia**: *Musimy spojrzeć na siebie i ocenić, czy będziemy w stanie osiągnąć cele, które wyznaczyliśmy w ramach Zielonego Ładu. Dopiero gdy uporządkujemy swoje podwórko, powinniśmy rozmawiać z sąsiednimi krajami, wspierać ich dywersyfikację gospodarczą, tworzyć plany sprawiedliwej transformacji i wspierać projekty w zakresie przystosowania i zarządzania ryzykiem, aby*

zapobiegać ryzyku niestabilności i je zmniejszać. (mt)

Akt o lekach o krytycznym znaczeniu – ku niezale ?no?ci farmaceutycznej Europy

W niedawno przyjętej opiniiEuropejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przestrzega, że nadmierne uzależnienie Europy od przywozu farmaceutycznych składników czynnych i gotowych leków z Azji stwarza zagrożenie dla zdrowia i dobrostanu obywateli UE. EKES proponuje zatem, by opracować akt o produktach leczniczych o krytycznym znaczeniu.

Unia Europejska stoi przed rosnącym wyzwaniem związanym z zabezpieczeniem dostaw podstawowych leków – większość farmaceutycznych składników czynnych i gotowych leków jest obecnie importowana z Azji. To uzależnienie od dostawców zewnętrznych budzi obawy dotyczące odporności UE na zakłócenia w łańcuchach dostaw, zmienność cen i potencjalne zagrożenia geopolityczne.

Gdy polegamy na zewnętrznych dostawcach podstawowych leków, narażamy zdrowie naszych obywateli. Musimy działać teraz, by zapewnić Europejczykom dostęp potrzebnych im leków, stwierdził **Lech Pilawski**, sprawozdawca tej opinii EKES-u.

Aby zaradzić tym problemom, EKES proponuje ustanowienie nowego unijnego mechanizmu, który będzie wspierał produkcję farmaceutycznych składników czynnych i gotowych leków w Europie. Proponowany akt o produktach leczniczych o krytycznym znaczeniu ma stanowić kompleksowy unijny mechanizm, przedstawiony w formie rozporządzenia, którego celem będzie aktywne wspieranie produkcji składników czynnych i leków w Unii Europejskiej. Mechanizm ten pomagałby finansować badania i rozwój, tworzenie infrastruktury i koszty operacyjne.

Realizacja tych zaleceń będzie wymagała znacznych inwestycji i współpracy między państwami członkowskimi. EKES wzywa Komisję Europejską, by objęła przewodnią rolę w koordynowaniu tych wysiłków oraz opracowała kompleksową strategię, która zapewni bezpieczeństwo zdrowotne w Europie, będzie sprzyjać dobrobytowi gospodarczemu i zagwarantuje obywatelom UE przystępność cenową leków. (gb)

EKES apeluje o dostosowane do potrzeb pakty z my?l? o wsparciu regionów oddalonych w UE

W przyjętej na sesji plenarnej opinii Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zaproponował strategię, która ma pomóc w podołaniu wyzwaniom społeczno-gospodarczym

stojącym przed wyspami oraz obszarami górskimi i słabo zaludnionymi UE. EKES wzywa UE do podjęcia działań w ramach polityki spójności i podkreśla potrzebę dostosowanych do potrzeb strategii, wiarygodnych danych oraz konkretnych mechanizmów na rzecz zrównoważonego wzrostu.

Regiony oddalone UE – od wysp po obszary górskie i słabo zaludnione – borykają się z wyzwaniami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi, które hamują ich rozwój. Odizolowane wyspy ponoszą wysokie koszty ze względu na izolację, a obszary górskie są zagrożone z powodu zmiany klimatu. Malejąca liczba ludności na słabo zaludnionych obszarach wymaga innowacyjnych strategii wzrostu. Sprawozdawca EKES-u **Ioannis Vardakastanis** podkreśla potrzebę podejść dostosowanych do indywidualnych potrzeb, uwzględniających specyfikę każdego regionu. W opinii Komitet opowiada się za spójnymi działaniami UE, kładąc nacisk na solidarność regionalną mającą na celu zapobieganie marginalizacji. Proponuje wykorzystanie solidnej podstawy prawnej polityki spójności UE, a także zaleca specjalne fundusze i pakty na wzór skutecznych strategii realizowanych na obszarach miejskich i wiejskich, takie jak pakt na rzecz wysp czy też pakt na rzecz obszarów górskich, by sprostać wyjątkowym wyzwaniom. Rozwiązania uwzględniają aspekty gospodarcze, społeczne i środowiskowe, które wymagają różnorodnych środków: od obniżenia kosztów operacyjnych przez zachęcanie do tworzenia miejsc pracy po pielęgnowanie kultury lokalnej. Świadome decyzje są zależne od dokładnych danych i budowania zdolności, a także od propagowania ożywionego dialogu między unijnymi, krajowymi i lokalnymi zainteresowanymi stronami z myślą o wykreowaniu polityki odzwierciedlającej wyjątkową sytuację tych regionów w UE. (tk)

Wizja EKES-u, jak wzmocni? przewag? konkurencyjn? sektora finansowego UE

Sektor finansowy, zwłaszcza bankowość, odgrywa zasadniczą rolę w zwiększaniu konkurencyjności gospodarki UE, ponieważ ma decydujący wpływ na finansowanie i niezbędną transformację w kierunku zrównoważonego rozwoju. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zarysował najważniejsze kroki i cele w kierunku wzmocnienia tego sektora, by mógł on bardziej przyczyniać się do strategicznej autonomii UE. Na sesji plenarnej Komitet przyjął właśnie opinię w tej sprawie.

Choć odporny system finansowy jest priorytetem w transformacji gospodarki UE, wiele wyzwań wciąż pozostaje aktualnych, i to mimo wysiłków, by wdrożyć sprawdziany konkurencyjności i udoskonalić prawodawstwo za pomocą REFIT. Sprawozdawca EKES-u **Antonio García del Riego** zwraca uwagę, że nieukończone unia bankowa i unia rynków kapitałowych stanowią przeszkodę dla jedności rynku. A to z kolei sprawia, że unijne banki UE są w tyle za globalną konkurencją. Aby sektor finansowy stał się konkurencyjny i odporny, potrzeba gruntownych ocen. Uczciwa konkurencja ma kluczowe znaczenie dla stabilności i wzrostu gospodarczego, ale wymaga solidniejszych ram regulacyjnych, które zabezpieczą różnorodność sektora bankowego. EKES podkreśla rolę uczciwej konkurencji w zapewnianiu stabilności i przyciąganiu inwestycji.

Apeluje też o wyważone podejście do nadzoru, aby wspierać cyfryzację i zrównoważony rozwój rynku. EKES wyraża uznanie dla włączenia przez UE sprawdzianu konkurencyjności do przyszłych strategii politycznych, jednak zwraca uwagę, że konkurencyjność należy zwiększać bez odchodzenia od globalnych standardów, takich jak Bazylea III. Dostosowanie tej kontroli do specyfiki sektora finansowego jest nieodzowne. Z kolei dokończenie budowy unii rynków kapitałowych położy kres fragmentacji rynku, przyczyni się do stabilności finansowej i większej integracji sektora. EKES podkreśla, że skuteczne metody oceny, włączenie zainteresowanych stron w oceny skutków oraz solidne dane na potrzeby świadomego podejmowania decyzji mają kluczowe znaczenie dla rozwoju sektora. (tk)

Ocena skutków i aktywne zaanga?owanie spo?ecze ?stwa obywatelskiego powinny by? zasadami przewodnimi strategii Global Gateway.

Inicjatywa Global Gateway ma na celu zapewnienie otwartej strategicznej autonomii UE, ale musi opierać się na ocenach skutków, jak podkreślił Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny w opinii przyjętej na grudniowej sesji plenarnej. EKES pragnie odgrywać aktywniejszą rolę na kluczowych etapach procesu decyzyjnego dotyczącego projektów rozwoju związanych ze strategią Global Gateway.

Strategia Global Gateway ma pozwolić na uruchomienie inwestycji o wartości do 300 mld EUR w latach 2021–2027 w celu zwalczania zmiany klimatu, ulepszenia połączeń w sektorach cyfrowym, energetycznym i transportowym oraz wzmocnienia infrastruktury opieki zdrowotnej, edukacji i badań naukowych na całym świecie.

EKES podkreśla jednak, że programy inwestycyjne w ramach inicjatywy Global Gateway muszą opierać się na ocenach skutków i zapewniać demokratyczną odpowiedzialność za inicjatywy na rzecz rozwoju w krajach partnerskich, a także zrównoważenie gospodarcze, społeczne i środowiskowe projektów. Jednocześnie wyraża zastrzeżenia co do projektów finansowanych z innych funduszy UE, które mogą odbiegać od standardowego procesu monitorowania ze względu na brak jasności procedur oceny oddziaływania każdego projektu

Członek EKES-u i sprawozdawca opinii **Stefano Palmieri** podkreślił, że projekty Global Gateway muszą być zgodne z szeregiem zasad i celów, stwierdzając, że *zgodność z wartościami UE i szczegółowe oceny skutków są ważne dla zapewnienia trwałości tych projektów*

Zarazem Komitet ubolewa nad brakiem rzeczywistego uczestnictwa lokalnych podmiotów europejskich, takich jak organizacje społeczeństwa obywatelskiego i partnerzy społeczni, w całym procesie opracowywania. EKES pragnie odgrywać aktywniejszą rolę na kluczowych etapach procesu decyzyjnego dotyczącego projektów rozwojowych związanych z Global Gateway, począwszy od organizowania regularnych spotkań między Komitetem Global Gateway a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i partnerami społecznymi. (mt)

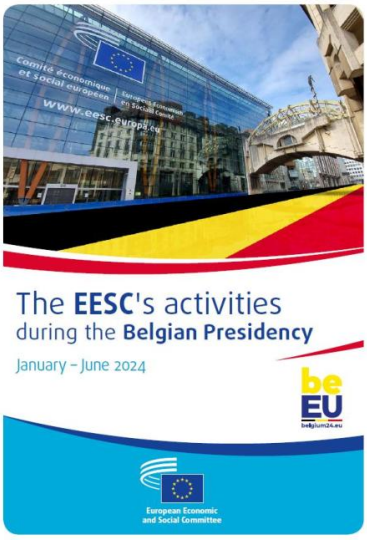

Nowa publikacja EKES-u – Nasza dzia?alno?? podczas belgijskiej prezydencji w Radzie UE

Belgia objęła stery w UE w dniu 1 stycznia i będzie sprawować przewodnictwo w Radzie UE w kluczowej pierwszej połowie 2024 r. Bez wątpienia głównym tematem będą wybory europejskie w czerwcu, kiedy to obywatele europejscy będą mogli zadecydować o przyszłym kursie Unii. Będziemy odgrywać aktywną rolę w informowaniu o wyborach i zachęcaniu wyborców do pójścia do urn. *EKES, jako siedziba zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego, będzie ściśle współpracować z prezydencją belgijską w celu zbudowania silniejszej, odporniejszej i bardziej demokratycznej Europy* – mówi przewodniczący EKES-u **Oliver Röpke**.

Niniejsza nowa broszura przedstawia działalność EKES-u w pierwszej połowie roku oraz kluczowe dokumenty, nad którymi pracują sekcje, a także opinie rozpoznawcze zlecone na wniosek prezydencji belgijskiej.
Czy chcesz dowiedzieć się, kim są nasi belgijscy członkowie?

Tutaj możesz zobaczyć, kim są i jakie części społeczeństwa obywatelskiego reprezentują. Informacje są dostępne w języku niderlandzkim, francuskim, niemieckim i angielskim (cw).

Zanotuj w kalendarzu: Tydzie? Spo?ece?stwa Obywatelskiego EKES-u 2024, 4–7 marca

Wybory europejskie w czerwcu 2024 r. wyznaczą kierunek przyszłego rozwoju Europy. Dlatego też EKES – partner instytucjonalny społeczeństwa obywatelskiego – **rozpoczyna pierwszy Tydzień Społeczeństwa Obywatelskiego**.

Zanotuj tę datę w kalendarzu!

Podczas tej sztandarowej imprezy z udziałem osób w każdym wieku i z różnych środowisk, w tym młodzieży, dziennikarzy i przedstawicieli instytucji UE, odbędzie się ożywiona debata nad kwestiami istotnymi dla życia codziennego i przyszłości Europy.

Pod hasłem ***Razem na rzecz demokracji****!* omówimy zagrożenia i wyzwania z punktu widzenia ochrony wartości demokratycznych i określimy oczekiwania społeczeństwa obywatelskiego wobec przyszłych przywódczyń i przywódców europejskich. Nasze zalecenia znajdą się w rezolucji EKES-u w sprawie wyborów europejskich.

W ramach **Tygodnia Społeczeństwa Obywatelskiego** odbędzie się **pięć głównych inicjatyw EKES-u**:

- **Dni Społeczeństwa Obywatelskiego**: *organizacje spo?ecze?stwa obywatelskiego jako filar demokracji i g?ówny podmiot, którzy przyczyni si? do sprostania obecnym wyzwaniom*
- **Dzień Europejskiej Inicjatywy Obywatelskiej**: *wspólne forum dla prawodawców unijnych i krajowych, aktywistek i aktywistów, obywatelek i obywateli oraz podmiotów spo?ecze?stwa obywatelskiego*
- **Twoja Europa – Twoje Zdanie**: *sta? na stra?y demokracji, wyst?powa? w imieniu Europy: priorytety m?odzie?y na nast?pn? kadencj? parlamentarn? UE*
- **Nagroda dla Społeczeństwa Obywatelskiego**: *14. Nagroda EKES-u dla Spo?ecze?stwa Obywatelskiego w dziedzinie zdrowia psychicznego*
- **Seminarium dla dziennikarzy**: *wyzwanie polegaj?ce na mobilizacji Europejek i Europejczyków do udzia?u w wyborach europejskich*

Dołącz do nas i znajdź inspirację podczas warsztatów prowadzonych przez ekspertki i ekspertów i debat na wysokim szczeblu. Zabierz głos w kwestiach o pierwszorzędnym znaczeniu dla następnego cyklu legislacyjnego UE oraz nawiąż kontakt z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i twórcami zmian z całej Europy!

Rejestracja rozpocznie się w styczniu 2024 r.

Wkrótce na stronie internetowej CivSocWeek znajdzie się więcej informacji.

AKTUALNO?CI Z GRUP

Sposoby i ?rodki na rzecz prawdziwej strategicznej autonomii UE w dziedzinie gospodarki

Nowe badanie Grupy Pracodawców EKES-u

UE zawsze dążyła niestrudzenie do integracji gospodarczej z resztą świata. W świecie, w którym panowały pokój i system oparty na zasadach, ta strategia uczyniła z UE jedną z najważniejszych światowych potęg handlowych i jeden z najzamożniejszych regionów.

Pandemia COVID-19, a po niej napaść Rosji na Ukrainę zmieniły zasadniczo dynamikę otwartości i integracji gospodarczej i stały się zwiastunem żmudnych wysiłków na rzecz utrzymania dobrobytu w UE. Te destrukcyjne zdarzenia pokazały, jak ważne jest zwiększenie odporności i zdolności UE do skutecznej ochrony swych strategicznych interesów.

UE przygotowuje się na wyzwania, które mogą sygnalizować odstąpienie od wielostronnego systemu handlu opartego na zasadach, cechującego epokę po II wojnie światowej, i musi jasno zdefiniować autonomię strategiczną.

W badaniu Centrum Studiów nad Polityką Europejską (CEPS), które dotyczy tych złożonych kwestii i słabych punktów Europy, przedstawiono szereg zaleceń na temat tego, w jaki sposób osiągnąć autonomię strategiczną. EKES zlecił CEPS badanie na wniosek swej Grupy Pracodawców.

Z badaniem można zapoznać się tutaj: https://europa.eu/!n98Tdd

---

UE w 2030 r., COP28 i pilna potrzeba sprawiedliwej transformacji

Grupa Pracowników w EKES-ie

Roczne sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska z postępu prac za 2023 r. nie brzmi zbyt optymistycznie: być może UE nie uda się zrealizować większości swoich celów do 2030 r. Szczególnie pesymistycznie wyglądają perspektywy na zmniejszenie śladu konsumpcyjnego i poziomu zużycia energii, a także na rozwój produkcji o zamkniętym cyklu życia i rolnictwa ekologicznego, a ponadto pozostała część – od różnorodności biologicznej po łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej – nie przedstawia się lepiej.

Wyniki COP28 również nie napawają dużym optymizmem. Jak wynika z debaty na grudniowej sesji plenarnej EKES-u, społeczeństwo obywatelskie nie jest zadowolone z konkluzji, które nie precyzują dostatecznie, w jaki sposób pokryte zostaną koszty i kto je poniesie, i nie przekuwają słów w konkretne działania (pomimo tego, że po raz pierwszy wskazano na paliwa kopalne jako na podstawową przyczynę zmiany klimatu). Prawdopodobnie nie uda się zrealizować celu polegającego na ograniczeniu wzrostu średniej globalnej temperatury do 1,5 ° do końca stulecia, ponieważ wszystko wskazuje na to, że poziom ten zostanie osiągnięty w ciągu pięciu lat. Rok 2023 był najcieplejszym rokiem w historii, a każdy miesiąc od czerwca był najcieplejszy od początku pomiarów.

Ten ponury obraz nie może nas zniechęcać, lecz powinien raczej działać motywująco, gdyż potrzebne jest działanie. Nie wystarczą już szlachetne intencje, które w przeszłości nie przyniosły spodziewanych wyników. Nie możemy również powrócić do polityki wyrzeczeń. Zasady sprawiedliwej transformacji, obejmujące stabilność gospodarczą, zrównoważony rozwój społeczny i zrównoważoność środowiskową, muszą wytyczać kierunek każdej polityki UE. Zgodnie z najnowszą opinią EKES-u wymaga to przyjęcia dyrektywy w sprawie sprawiedliwej transformacji świata pracy na szczeblu UE: jedynie powszechny udział wszystkich ludzi umożliwi wykonanie tego karkołomnego zadania. Jeśli jego koszt zostanie przerzucony na osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, tak jak ma to już często miejsce, skrajnie prawicowy populizm urośnie w siłę. Gdy skutki zmiany klimatu będą tak katastrofalne, że nawet radykalna prawica nie będzie mogła ich już negować, będzie za późno na podjęcie działań.

Nowe badanie rzuca ?wiat?o na koszty zmiany klimatu dla gospodarstw domowych w ca?ej UE

Lorenza Campagnolo, koordynatorka ds. badań, oraz zespół CMCC uczestniczący w badaniu

Badanie na temat *kosztów ponoszonych przez gospodarstwa domowe i rodziny w UE w związku ze zmianą klimatu* było doskonałą okazją, by naświetlić wpływ zmiany klimatu, kosztów działań w zakresie adaptacji oraz polityki łagodzenia zmiany klimatu na gospodarstwa domowe w UE w zależności od regionu, w którym się znajdują, i ich sytuacji społeczno-ekonomicznej. W badaniu stwierdzono, że istnieje luka w literaturze, gdyż brakuje szczegółowej oceny kosztów zmiany klimatu koncentrującej się na gospodarstwach domowych.

Zaproponowano w nim również nową metodykę i wyniki łączące informacje Eurostatu na temat dochodów i wydatków gospodarstw domowych, zagrożenia związane z klimatem i narzędzia modelowania. W badaniu wzięto pod lupę zarówno utracone dochody gospodarstw, jak i ich wydatki spowodowane zmianą klimatu, które były traktowane jako jej bezpośrednia konsekwencja lub sposób zaspokojenia potrzeb w zakresie adaptacji.

W 2050 r. zmiana klimatu będzie w różnym stopniu oddziaływać na poszczególne regiony i grupy społeczno-ekonomiczne w UE. Wedle umiarkowanego scenariuszu klimatycznego w północnej i południowej części UE wzrosną prawdopodobnie wydatki gospodarstw domowych na zdrowie, we wschodniej, zachodniej i południowej części UE – na żywność, we wszystkich regionach – na energię elektryczną, a zwłaszcza na północy – na ubezpieczenia. Wzrost wydatków będzie dużym obciążeniem dla uboższych gospodarstw domowych, które będą w mniejszym stopniu zdolne do dywersyfikacji konsumpcji i do przystosowania się do nowej sytuacji. Na południu UE dojdzie do utraty dochodów z pracy, a we wszystkich regionach wystąpi ogólna utrata dochodów.

Bardziej ucierpią uboższe gospodarstwa i będzie to miało negatywne i regresywne skutki dla szerokiego wachlarza wydatków na towary/usługi i źródła dochodów zwłaszcza na południu UE (zdrowie, energia elektryczna i ubezpieczenia oraz całkowity dochód z pracy), a także w pewnym stopniu w regionach położonych na wschodzie (żywność) i północy (energia elektryczna i ubezpieczenia). Zmiana klimatu prawdopodobnie zwiększy liczbę osób zagrożonych ubóstwem w całej UE, lecz scenariusze jej łagodzenia z pewnością przyczynią się do poprawy sytuacji, sprzyjając szybszemu wzrostowi płac pracowników o niskich umiejętnościach w porównaniu z pracownikami wysoko wykwalifikowanymi.

Główne zalecenia dla decydentek i decydentów dotyczą priorytetowego traktowania tych regionów, jak w przypadku południowej części UE, które odczuwają równocześnie negatywne skutki dla gospodarstw domowych i doświadczają regresu, a także wzmocnienia środków wsparcia dochodu i dostosowania ich do najsłabszych grup ludności w tych regionach. Ponadto wielosektorowy charakter kosztów związanych ze zmianą klimatu wymaga horyzontalnej integracji polityki w celu zwiększenia skuteczności polityki.

Badanie przeprowadzone przez CMCC na wniosek Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego oraz jego streszczenie można pobrać ze strony internetowej EKES-u.

JA G?OSUJ?. A TY?

„Ja g?osuj?. A ty?”

Od grudnia zamieszczamy poglądy goszczących u nas osób na temat wyborów europejskich w rubryce: „Ja głosuję. A ty?” Tym razem gościmy **Małgorzatę Molędę-Zdziech**, polską socjolożkę, politolożkę i aktywną komentatorkę wydarzeń w Polsce.

Kieruje Katedrą Studiów Politycznych w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie i jest pełnomocniczką rektora ds. współpracy z Unią Europejską. W artykule porusza kwestię znaczącego wpływu polskiego społeczeństwa obywatelskiego na wynik ostatnich wyborów krajowych w październiku 2023 r. Nawiązuje również do jednego z priorytetów przyszłej polskiej prezydencji w Radzie UE, który dotyczy roli społeczeństwa obywatelskiego w ochronie praworządności. (ehp)

Ma?gorzata Mol?da-Zdziech: Spo?ecze?stwo obywatelskie wobec wyborów europejskich w 2024

Społeczeństwo obywatelskie to - najkrócej definiując - grupy wspólnot zdolnych do samoorganizacji, definiowania i realizacji wybranych celów. W ustrojach demokratycznych grupy społeczeństwa obywatelskiego są liczne i różnorodne, tak by reprezentować jak najlepiej zróżnicowanie głosów i opinii ich członków. W reżimach niedemokratycznych organizacje pozarządowe są najczęściej w opozycji do rządzących. Społeczeństwo obywatelskie potrafi działać poprzez aktywność obywatelską, chęć współpracy dla dobra wspólnego, niezależnie od instytucji państwowych.

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego w okresie rządów PiS mobilizowały się przeciwko wprowadzanym zmianom zagrażającym ustrojowi państwa oraz ochronie praw człowieka. W okresie od 2016 do 2022 roku, jak pokazuje raport „Presja i mobilizacja. Społeczeństwo obywatelskie wobec kryzysu praworządności” Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, środowiska pozarządowe zorganizowały wiele masowych protestów w obronie praworządności i łamanych wartości konstytucyjnych, oferowały pomoc prawną grupom narażonym na dyskryminację czy też represje. Sektor pozarządowy nie ustawał w poszukiwaniach nowych kanałów dostępu uczestnictwa w procesach decyzyjnych, organizując m.in. skuteczne koalicje organizacji na rzecz wyborów Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka czy panele obywatelskie.

O sile społeczeństwa obywatelskiego w Polsce świadczą wyniki wyborów parlamentarnych, które odbyły się 15 października 2023 roku. Historyczna frekwencja - 74,38% oraz uzyskanie przewagi wyborczej przez ugrupowania opozycyjne to dowód na skuteczną obywatelską mobilizację, która doprowadziła do zmiany rządów. Komitet wyborczy Prawo i Sprawiedliwość uzyskał 35,38% głosów. Tym samym ta partia, jako pierwsza od 1989 roku, wygrała wybory parlamentarne po raz trzeci z rzędu – jednak w przeciwieństwie do wyborów w 2015 i 2019 r. jej komitet nie uzyskał większości mandatów potrzebnych do utworzenia rządu. Do Sejmu weszły również: Koalicja Obywatelska (30,7%), Trzecia Droga PSL-PL (14,4%), Nowa Lewica (8,61%) oraz Konfederacja Wolność i Niepodległość (7,16%). Trzy ugrupowania koalicyjne: Koalicja Obywatelska, Trzecia Droga PSL-PL, Nowa Lewica uzyskały łącznie: 51,72% głosów, co dało im większość niezbędną do utworzenia rządu. Rząd z premierem Donaldem Tuskiem został utworzony w drugim podejściu.

Żaden z sondaży nie przewidział tak wysokiej frekwencji. Przypomnijmy, że w wyborach parlamentarnych z 2019 roku wyniosła ona 61,74%, a w historycznych wyborach z 1989 roku- 62,7%. Chęć zmiany, spowodowana długotrwałą frustracją społeczną, co pokazały wyniki badań (m.in. CBOS, Fundacji Batorego) motywowały obywateli do udania się do urn wyborczych. Należy zaznaczyć, że przed wyborami można było zaobserwować dużą społeczną mobilizację. Objęła ona m.in.: rekordowe liczby wyborców, którzy pobrali zaświadczenia umożliwiające głosowanie poza miejscem zamieszkania (960 tys. osób do 12 października do godz. 15 zmieniło miejsce głosowania, a około 1 mln 200 tys. składało taki wniosek). Prawie dwukrotnie więcej Polaków mieszkających za granicą zgłosiło chęć udziału w wyborach (aż 600 tys., podczas gdy w poprzednich wyborach w 2019 roku – 350 tys.).

Ogłoszenie i przeprowadzanie referendum ogólnokrajowego mogło być kolejnym czynnikiem zwiększającym mobilizację obywateli do udziału wyborach parlamentarnych. W referendum wzięło udział 40,91%, zatem miało ono charakter niewiążący. Kolejnym ważnym działaniem mobilizacyjnym były liczne akcje profrekwencyjne podejmowane przez organizacje pozarządowe. Na uwagę zasługują szczególnie te skierowane do kobiet i ludzi młodych (m.in. Inicjatywa Głos Kobiet – „To Twój wybór”, Inicjatywa Wschód – „Cicho już byłyśmy, SexEd – „To Twoja decyzja), które przyczyniły się do wzrostu frekwencji wyborczej. W wyborach parlamentarnych z 2019 roku głosowało 61,5 % kobiet, mężczyzn - 60,8 %. Frekwencja wśród ludzi młodych, w przedziale wieku 18-29 lat, wyniosła 46,4%. Do wyborów w 2023 roku poszło więcej kobiet (73,7%) niż mężczyzn (72,0 %) oraz 68,8% ludzi młodych (18-29 lat). Organizacje społeczne w okresie kampanii wyborczej przeprowadziły co najmniej 20 akcji profrekwencyjnych.

Kampanie prowadzone były głównie w internecie, ale niektóre pojawiły się także w telewizji, w radiu, a nawet w kinach. Udział w nich celebrytów, influencerów, aktorów i osób publicznych zwiększał ich możliwości dotarcia do różnych audytoriów. Według wyników sondażu CBOS „Motywy i decyzje wyborcze 2023” z października 2023 r. większość wyborców (ogółem 70%) decyzję o głosowaniu podjęła co najmniej kilka tygodni przed wyborami. Pozostali później- w ciągu ostatniego tygodnia przed wyborami (ogółem 28%), dopiero w dniu wyborów -9%, a 4% -w przeddzień wyborów. Dla wyborców KO ważny był przede wszystkim stosunek tego ugrupowania do Unii Europejskiej (80%). Niemal równie często wskazywanym motywem głosowania na KO była chęć zmiany władzy (77%). W odczuciu dużej części wyborców tej formacji (64%) reprezentuje ona bliskie im wartości i zasady. Wyborcy PiS głosując na tę partię mieli poczucie, że reprezentuje on zarówno ich interesy („dba o ludzi takich jak oni” – 66%), jak i wyznawane przez nich wartości i zasady (62%). Jednocześnie dobrze oceniali dotychczasowe rządy tego ugrupowania (64%), a także jego program gospodarczy (59%).

Już w czerwcu 2024 roku Polki i Polacy będą wybierać swoich posłów do Parlamentu Europejskiego. Wybory do PE można potraktować jako ciąg dalszy wyborczego cyklu rozpoczętego wyborami parlamentarnymi w 2023 roku, gdyż w kwietniu 2024 roku odbędą się w Polsce wybory samorządowe. Tematyka europejska będzie obecna w kampanii samorządowej, choć w mniejszym stopniu niż podczas wyborów parlamentarnych. Co więcej, 20 rocznica akcesji Polski do UE może wpłynąć mobilizująco na frekwencję w

wyborach europejskich. Przypomnijmy, że w ostatnich wyborach do PE w 2019 roku frekwencja wyborcza w Polsce wyniosła 45,68%.

Polki i Polacy deklarują wysokie poparcie dla przynależności Polski do Unii Europejskiej. Według badania CBOS z kwietnia 2023 roku 85% opowiada się za akceptacją członkostwa w UE. Liczba ta zmniejszyła się, choć nadal pozostaje bardzo wysoka (85%). Co dziesiąty badany jest przeciwny polskiej obecności w UE (10%). Co dwudziesta osoba nie ma zdania w tej kwestii (5%).

Warto pamiętać również, że wybory do Parlamentu Europejskiego po raz pierwszy będą odbywać się w cieniu polikryzysów: m.in. toczącej się wojny w Ukrainie, kryzysu klimatycznego, kryzysu ekonomicznego, populistyczno-prawicowego zwrotu. W związku z tym, wobec spodziewanej intensyfikacji działań dezinformacyjnych, ważna będzie sprawna i spójna polityka komunikacyjna w kampanii, zróżnicowana w stosunku do wybranych grup wyborców. Napięcie międzynarodowe sprzyja upatrywaniu w Unii Europejskiej, przez jej zwolenników, nadziei jako we wspólnocie gwarantującej nasze bezpieczeństwo.

Małgorzata Molęda-Zdziech

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie - Team Europe Direct Poland

Zespó? redakcyjny

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)
Laura Lui (ll)

Wspó?autorzy tego wydania

Christian Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordynacja

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Joris Vanderlinden (jv)

Adres

Europejski Komitet Ekonomiczno-Spo?eczny
Budynek im. Jacques’a Delorsa, 99 Rue Belliard,
1040 Brussels, Belgia
tel. (+32 2) 546.94.76
e-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

„EKES info” ukazuje si? dziewi?? razy do roku podczas sesji plenarnych Komitetu. ?„EKES Info” jest dost?pne w 23 j?zykach.
„EKES info” nie stanowi oficjalnego zapisu prac EKES-u. Po informacje tego typu nale?y si?ga? do Dziennika Urz?dowego Unii Europejskiej i innych publikacji Komitetu.
Powielanie naszych materia?ów – z podaniem ?ród?a „EKES info” – jest dozwolone (prosimy o przes?anie linku redaktorowi naczelnemu).

01/2024